

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

13. De sacris benedictionibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

fit. Spectanda est in hoc etiam cuiusq; diœcesis consuetudo.

- 4 Vnctio sacerdotum est accidentalis quædam cæremonia, eaq; antiquissima, quippe cujus mentionem faciunt Dionysius Areopagita, Pacianus, S. Gregorius, Basilius.

C A P. XIII.

De sacris benedictionibus.

- 1 **B**enedictio (imprecatio alicujus boni) duplex est, publica & priuata. Hæc à quouis fidei fieri potest: Illa ab Ecclesiæ sacerdotibus.

NB. Ad majorem seu sanctiorem pertinet alteri benedictionem priuatam impartiri, cum Deus deprecationem peccatoris pro alio suscipiam non ita exaudiat, sicut deprecationem sancti & iusti.

- 2 Semper in Ecclesia viguit consuetudo signandi se figura crucis, ita testatur Tertullianus, Lactantius S. Antonius, Cyrillus, Chrysostomus, Hieronymus: Consuetudinem autem orandi manibus in crucis formam expansis leges apud Eusebium.

- 3 Publicarum benedictionum (quæ sunt ritus quidam, seu formulæ orationum à ministris Ecclesiæ ex eiusdem institutione super personis aut alijs rebus sensibilibus pronounciari solitæ, ad impetrandum hominibus diuinæ gratiæ auxiliium à malo Dæmone liberationem, peccatorum remissionem, & alia DE I dona) effectus non

non est ex opere operato, infallibilis propter defectum specialis Dei promissionis, sed per modum impetrationis nomine Ecclesiæ Deo gratæ, maximam impetrandi vim habent.

Benedictionum legitimam ritum confirmare possumus ex perpetua praxi Ecclesiæ, quæ haud dubio ab Apostolorum institutione initium sumsit, tum ex facto Christi panes ante multiplicationem benedicens Luc. 9. tum ex verbis Sanct. Pauli 1. Timoth. 4. *Omnis creatura Dei bona est, & nihil abiiciendum, quodcum gratiarum actione percipitur: sanctificatur enim per verbum Dei & orationem.*

NB. Benedictiones & Ecclesiasticæ aliæ sunt personarum, V.C. Abbatum, Virginum, Viduarum, Sponsorum, populi: Aliæ rerum inanimatarum, aquæ, vini, olei, &c. inter quas hoc discrimen, quod posteriores possint pollui ad eò ut noua consecratione opus, priores non. Item aliæ benedictiones sunt constitutiue, videlicet quibus res sacræ constituuntur, ut ad usum prophanum siue irreuerentiam applicari non possint, cuiusmodi sunt benedictiones olei, aquæ, vestium, altaris, vasorum. Aliæ sunt inuocatiue, quibus res sacræ non constituuntur, aut ab usibus humanis secernuntur, ut benedictio domus, nauis, ciborum.

NB. Episcopi & Abbates solum Dominicis diebus consecrari solent.

Quod Ecclesiastica benedictione sacrum effectum est, nō potest, vel saltē non solet vnquam ad

prophanos vsus adhiberi, extra grauissimā necessitatem Ratio, quia ius naturale ac diuinum postulat, vt Sancta Sanctè, seu reuerenter tractetur, sed calix, V. C. consecratur, dum formam integrā retinet sanctificationem suam non amittit. Ergo contra ius naturale ac diuinum erit, si prophanetur. Nec summus Pontifex potest licentiam dare vt absque necessitate ad humanum vsus, V. C. calix consecratus adhibeatur, cum irreuerentia sit.

- 6 Partes avulsæ à re consecrata destructa eius forma saltem cum Prælatorum licentia ad vsus prophanos adhiberi possunt, V. C. lapides, lingua Ecclesiæ, quia tunc talis materia definit esse sacra. Quare idem sentiendum de alijs rebus, quæ pijs & religiosis vsibus inseruierunt, eiusmodi sunt, monasterium Ecclesiæ utensilia, idq; eum Papæ dispensatione: ligna tamen & lapides possunt in necessitate de licentia Episcopi ad prophanos vsus applicari. Imò in Hispania talia ligna vendita fuisse sine licentia Episcopi idque dissimulari potuisse ait Navarra.
- 7 Agnos Cereos solus pontifex consecrare potest pridie Dominicæ in albis; reliquæ consecrationes cum chrismate propriè Episcopis sunt.
- 8 De Ecclesiarum & altarium consecratione atque vnctione frequens mentio est apud S. S. Patres, maximè Eusebium, Augustinum, Gregoriū Isidorum.
- 9 Benedictiones Episcopales V. C. altariū, vasorum Ecclesiæ requirunt, vt Episcopus consecratus sit, potest tamen Papa dispensare, vt etiam à

sim-

simplici sacerdote fiant. Et Abbates quidam per
præscriptionem consecrant latius.

Vestes & pavimenta sacra altaris, à simplici sa- 10
cerdote benedici non possunt sine priuilegio se-
dis apostolicæ, quod habent regulares, sed Abba-
tes superiores, qui pontificalia exercent talia be-
nedicere solent.

Benedictiones, quæ nec iure nec consuetudi- 11
ne Episcopi reseruatæ sunt à Presbyteris fieri pos-
sunt, sed nunquam à Diacono. Quare si Diacono
quamuis iubente sacerdote aquam V. C. Be-
nedicat, irrita est benedictio, quia non facta ab
habente potestatem.

Benedictio aquæ multiplex est, primò aquæ & 12
salis pro altaris consecratione, & illa pertinet ad
Episcopum, secundò aquæ baptismatis, quæ ad
presbyterum pertinet, uti est aqua benedicta die-
bus Dominicis, quæ benedictio constituta ab A-
lexandro Papa quinto à B. Petro, ad conspergen-
dum populum & habitacula eorum.

Si aqua, vel oleum non benedictum infunda- 13
tur benedicto totum benedictum erit, modo id
quod additur non sit in quantitate notabiliter ex-
cedente, contrarium tamen sentit S. Angelus, sed
minus probabiliter, quia regula illa, quod sacrum
tanquam dignius trahere debeat ad se non sacrû,
cessare videtur, si non sacrum copiosius sit: Alio-
quin si guttam aquæ benedictæ fonti aut puteo
inijcias, tota benedicta erit, quod & fidei
persuasioni & Prælatorum Ecclesiæ
voluntati repugnare vi-
derur.

Eeee §

S.Vni-

§. VNICVS.

De Abbatibus eorum benedictione.

- 14 **A**bbates alij seculares (qui collegiatis Ecclesijs
 Canonicorum secularium præstant) alij Re-
 gulares (qui monachorum) horum alij infulati,
 qui insignibus pontificalibus vtuntur ; alij non
 infulati, qui solum pastorale pedum gerunt: deinde
 alij exempti à jurisdictione Episcopi, vel non
 exempti,
- 15 Ad Abbatis creationem tria concurrunt Ele-
 ctio, (à Capitulo seu Conuentu per vota) debet
 esse annorum 25. & sacerdos vel intra annum
 sacerdotium accepturus) secundò Confirmatio,
 per quam ius plenum acquiritur administrationis
 & jurisdictionis exercendæ: Exemptus confir-
 mandus est à Papa vel à legato à latere ; non ex-
 emptus ab Episcopo. Tertio Benedictio seu Con-
 secratio, per quam veluti spirituale matrimoniū,
 quod inter ipsum & Ecclesiæ eius electionem
 confirmatum ac ratum erat, magis adhuc con-
 summat. Quare.
- 16 Abbas confirmatus, aut benedictus licet ad E-
 piscopatum eligi possit, tamen transire illi non li-
 cet absq; superioris licentia.
- 17 Benedictio Abbatis ab Episcopo fit assistenti-
 bus duobus Abbatibus quanquam consuetudo
 permittit, vt à tribus Abbatibus benedictio con-
 feratur.

Benedictio Abbatis potius ad solemnitatem

spe-

spectat, quam ad substantiam, adeò, ut quibusdam casibus etiam sine accepta benedictione, qui ordines sunt, exercere possit.

Abbas nomine conuentus non comprehenditur in odiosis: at in fauorabilibus V. C. priuilegijs comprehenditur, nisi ex adiunctis contraria mēs concedentis appareat.

C A P. XIV.

De Exorcismis.

Exorcismus est sermo increpationis per modum imperij ad iurationis contra spiritum immundum ad superandum illum per virtutem crucifixi.

Exorcismi in veteri Ecclesia vsitatissimi fuerunt, testatur id Justinus Martyr, Tertullianus, Cyprianus.

Res etiam inanimatae quodammodo adiurari possunt, idq; duobus modis: primò vt adiuratio directe referatur ad Deum per modum obsecrationis ad creaturam verò per modum imperij, quatenus necessariò subditur motioni creatoris Dei: sic Christus Matth. 18. Imperauit ventis & mari: Secundò vt adiuratio directe tendat ad Diabolum per modum imperij, vt ab hac aut illa creatura, hoc vel illo loco abscedat, vel arcere non præsumat: Et iste est propriè dictus exorcismus, quo vtimur V. C. in benedictione aque, salis, &c. vt eodè opere p. crucē & merita Christi arceatur Diabolus ab omni machinatione circa tales creaturas per vsum earundem Dei circa nos auxilium

lium